

Endeligt referat

Udsendt 7. juli 2023

Overdragelsesmøde i Nationalparkbestyrelsen den 22. juni 2023

Mødested: Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde - i "Filsø" (byrådssalen)

Mødet fandt sted fra kl. **15.00 til 16.00.**

Deltagere:

Formand afgået	Janne Liburd	
Formand	Flemming Just	
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge	
Varde Kommune	Sandie Eis Ravn	
Esbjerg Kommune	May-Britt Andrea Andersen Kallan	
Esbjerg Kommune	Henning Ravn	
Fanø Kommune	Marius Nielsen	
Fanø Kommune	Mille Renée Larsen	
Tønder Kommune	Bo Jessen	
Tønder Kommune	Karen Inger Refslund Andersen	Afbud
Danmarks Naturfredningsforening	Inger Jensen	
Friluftsrådet	Birgitte Loeff Schmidt	
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde	
Dansk Ornitologisk Forening	Boris Schønfeldt	
Digelagene	Kresten Hansen	
Digelagene	Morten Sextus	
Danmarks Jægerforbund	Jan Holm	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Simon Simonsen	
Landbrug & Fødevarer	Esther Hoftijzer	
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen	Afbud
Naturstyrelsen	Bent Rasmussen	Afbud
Nationalparkrådet	Karen Boel Madsen	
Nationalparkrådet	Ole Mouritzen	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfeldt (Referent)	
Gæster:		
Nationalparkrådet	Jens Lorenzen	
Nationalparkrådet	Anne Marie Ludvigsen	Afbud

Punkter på dagsordenen:

Dagsorden pkt.: 1. Velkomst

Sagsfremstilling:

Kære nye og genvalgte samt tidligere bestyrelsesmedlemmer

Den afgående bestyrelse i Nationalpark Vadehavet tilbød, for at sikre en god opstart for de nye og genvalgte bestyrelsesmedlemmer, at holde et overdragelsesmød, hvor alle afgående, genvalgte og nye bestyrelsesmedlemmer er meget velkomne.

På mødet lægges der op til en social del af mødet, hvor de afgående bestyrelsesmedlemmer tager pænt afsked med hinanden og ønsker god vind til de genvalgte og nye bestyrelsesmedlemmer for den næste bestyrelsesperiode.

Dernæst lægges der op til en dialogbaseret faglig del, hvor de afgående bestyrelsesmedlemmer fortæller om den måde bestyrelsen har arbejdet på, herunder mødeformer, kultur og værdier, men også samarbejdet med Nationalparkrådet, sekretariat mv.

Referat:

Flemming Just bød velkommen til overdragelsesmødet og takkede den tidligere bestyrelse for deres store arbejde. Han gav udtryk for, at den nye bestyrelse ønskede at drage nytte af den tidligere bestyrelses erfaringer og komme videre i samme gode ånd.

Dagsorden pkt.: 2. Præsentationsrunde

Sagsfremstilling:

Bestyrelsens afgående og nye medlemmer præsenterer sig.

Referat:

De enkelte bestyrelsesmedlemmer præsenterede sig om de er nye, om de fortsætter eller de stopper. Flemming Just orienterede herefter om afbud.

Dagsorden pkt.: 3. Om bestyrelsens arbejde

Sagsfremstilling:

Janne Liburd orienterer om bestyrelsens arbejde i de foregående to perioder.

Referat:

Janne Liburd indledte med at takke den nedsatte bestyrelse, som fungerede til og med udgangen af maj 2023 – en forlængelse på flere måneder. Hun udtrykte, at det havde været et privilegie at være formand og at meget er nået. Dernæst satte hun ord på, at netop det gode samarbejde og den god ånd i bestyrelsen samt hvordan det er opnået, kunne være relevant for de nye bestyrelsesmedlemmer at høre om, så de gode takter eventuelt kan fortsætte.

Hun indledte med, at man bliver aldrig færdig med Vadehavet, og at hun forskningsmæssigt via et projekt sammen med TotalEnergies – der også inkluderer nationalparken - vil undersøge hvad der kommer ud af

TotalEnergies partnerskab med nationalparken med særligt fokus på TotalEnergies medarbejderes udbytte i bred forstand. Men at hun ellers, naturligvis, vil trække sig og overlade roret til Flemming Just.

Janne Liburd fortsatte med at fortælle, at hun som formand for nationalparken har siddet i den trilaterale vadehavsbestyrelse. Hun var blevet spurgt om hun ville fortsætte i en eller anden trilateral sammenhæng, hvilket hun havde afslået.

Det var en vemodig, men stolt formand, der takkede af på vegne af hele bestyrelsen.

Nationalpark Vadehavet er en politisk styret organisation hvor bestyrelsen har en forpligtigelse til at leve op til lovens rammer. Den nye bestyrelse skal være opmærksom på, at vi ikke får ekstra midler, på trods af, at vi er den eneste internationale, den største og eneste nationalpark med verdensarvsstatus. Alle nationalparker modtager det samme beløb på finansloven. Det betyder mange opgaver for et begrænset budget.

Bestyrelsens medlemmer kommer med forskellig ekspertise. Det er et privilegie at sidde i bestyrelsen, blandt andet fordi man bliver klogere på områdets kompleksitet. Janne Liburd opfordrede den nye bestyrelse til at tage sig tid til at være til stede ved møderne og til at lytte til hinanden. Den afgående bestyrelse har gjort meget ud af at optimere på forståelsen af området ved at lytte til hinanden.

Janne Liburd opfordrede Preben Friis-Hauge til at orientere om hvordan bestyrelsen har arbejdet med kommunerne. Preben Friis-Hauge forklarede, at kommunerne taler sammen forud for møderne og de får bistand fra kommunernes vadehavssekretariat. De fire kommunalrepræsentanter har haft et godt samarbejde og har budt ind med hver deres projekter. Alle kommuner skal ikke kunne det samme, for det er forskellig natur og geografi, men det er et fælles sammenhængende område, hvor nationalparken er en central spiller på tværs af kommunegrænserne. Preben Friis-Hauge nævnte også det Rådgivende Udvalg for Vadehavet (herefter RUV), som et godt organ for dialog og drøftelser.

Janne Liburd fortsatte, at i forhold til loyalitet er det vigtigt, at det er formanden der udtaler sig på bestyrelsens vegne overfor mediernes. Bestyrelsen finder forud en fælles forståelse af hvad der er rigtigt at gøre og det er det budskab vi går fra mødet med. Alle sammen. Hvis andre udtaler sig, er det i henhold til aftale med bestyrelsen og formanden. Bestyrelsen arbejder på det strategiske niveau og beslutter hvad vi vil og hvad skal der ske fremover. Rådet inviteres til at drøfte emner som bestyrelsen har bedt dem om, men rådet kan også selv optage emner. Sekretariatet står for det operationelle niveau som ledes af Peter Saabye Simonsen, der ledelsesmæssigt styrer hvad medarbejderne skal arbejde med. Bestyrelsens medlemmer kan bistå sekretariatet med opgaveløsning efter aftale, men er ikke en del af sekretariatet og de daglige opgaver. Sekretariatet står for at betjene bestyrelsen.

En detalje er, at skal man melde afbud, så gør det mindst en uge i forvejen til sekretæren. Derved undgås at spille penge på forplejning mv.

Der er sket rigtig meget godt igennem de mere end 8 år, men den største sten i skoen er muligheden for placering af et gigantisk testcenter for havvindmøller i vadehavsområdet. Når vi læner os op ad de oplysninger vi har, er det klart, at et testcenter ikke kan forenes med vores virke som nationalpark og verdensarvsudpegning. Det vil virke kontraproduktivt på vores mulighed for at indfri lovens bogstaver, ligesom der er risiko for at vi mister UNESCO verdensarven. UNESCO kan gøre den danske stat opmærksom på hvad vi har – uerstattelig natur, og kan fratage os verdensarven, men ikke mere end det. UNESCO har, på baggrund af henvendelser fra lokale, rettet henvendelse til den danske stat og spurgt hvad de er i færd med i forhold til et testcenter for havvindmøller og hvordan det påvirker verdensarven. Herudover vil de gerne have svar på et hotelbyggeri på Fanø.

Men alt i alt har det været en fornøjelse og et privilegie at være formand for landets største nationalpark.

Dagsorden pkt.: 4. Spørgsmål og dialog – alle

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen har mulighed for at stille spørgsmål til den afgående bestyrelse.

Referat:

Flemming Just spurgte hvordan det internationale samarbejde bliver bragt ind i bestyrelsen.

Janne Liburd forklarede, at det gør det som et fast punkt på dagsordenen og både råd og sekretariat har poster i det trilaterale samarbejde, både i Wadden Sea Board (WSB) og Wadden Sea Forum (WSF) samt i en række netværks- og ekspertgrupper. Miljøstyrelsen, Kystdirektoratet, Nationalpark Vadehavet (Janne Liburd) og Vadehavskommunerne (Henrik Studsgård, Esbjerg Kommune) sidder med i WSB. De grønne organisationer er også med i boarded som observatører.

Flemming Just orienterede om, at han overtager Janne Liburds plads i WSB og at han hidtil har siddet i TPC-WSR, som er den trilaterale forsknings sammenslutning. I den gruppe arbejdes der på at få danske midler til arbejdet, men der er ikke kommet midler, uagtet Tyskland og Holland har afsat +120 mio. kr. til vadehavsforskning.

Jan Holm takkede for godt formandskab og roste Janne Liburd som formand. Alle var blevet hørt og møderne havde kørt godt. Han roste også Janne Liburd for at gå ind i sagen om et testcenter for gigantvindmøller.

Janne Liburd fortalte, at selvom det kun er Esbjerg og Tønder kommuner der er i spil som testcenterområder, havde de to øvrige kommuner bakket op.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at Varde Kommune havde tilbudt at man kunne bruge Kærgård klitplantage til testcenter, hvilket dog ikke var faldet i god jord. Preben Friis-Hauge orienterede også om, at nationalparken har haft et tæt samarbejde med RUV og at han håbede, at den nye bestyrelse ville fortsætte dette samarbejde.

Marco Brodde fortalte, at bestyrelse og råd var blevet udstyret med en quiz på en ekskursion. Der var en række forkortelser man skulle svare på hvad stod for. Der er mange svære forkortelser i det trilaterale samarbejde og han opfordrede bestyrelsen til at tage sig tid til at lære dem. Han roste, at Flemming Just træder ind i den trilaterale vadehavsbestyrelse (WSB), da han havde oplevet, at Janne Liburds deltagelse havde givet et positivt pres i det forum, hvis arbejde er vigtigt, da det sætter rammen for fremtiden.

Flemming Just takkede Marco Brodde og forklarede, at han har været meget involveret i international forskning og samarbejde. Han vil på det internationale område søge også at give energi til samarbejdet.

Birgitte Loeff Schmidt sagde, at det er rart, at der er skabt en grundlag for, at vi er fælles om nationalparken. Hun kommer med Friluftsrådet blik, men er med i et fællesskab og det er hun loyal overfor. Og selvom det tager tid, er det et spændende og dejligt samarbejde.

Flemming Just udtrykte, at han fortsætter arbejdet mod testcentret og han havde allerede i forbindelse med sin udnævnelse orienteret Magnus Heunicke om, at han ikke ønsker et testcenter i området. Han er

blevet kontaktet af folketingsmedlemmer, som vil klæde ham på til at arbejde mod et testcenter ved Vadehavet.

Ole Mouritzen fortalte, at nationalparken havde haft en ”hård fødsel”, indtil der blev fokuseret på turismen. Så gik det fremad. Nogle steder har man brug for flere turister, andre steder ikke, men Janne Liburd har været godt til at have øje for frivilligheden. Man skal have lokalbefolkningen med og ikke mod sig. Det har Janne Liburd håndteret rigtig godt. Her er ikke kun natur – også mennesker.

Karen Boel Madsen forklarede, at noget af det hun syntes var svært, var at man møder (ofte de samme) mennesker i flere sammenhænge, som repræsenterer forskellige områder. Der sker noget trilateralt, ved at nye kommer til, og der er en mening i samarbejdet, selvom det tager tid. Husk den lokale forankring og vær stolt af den.

Dagsorden pkt.: 5. Tak for denne gang ved Flemming Just

Sagsfremstilling:

Der takkes for denne gang og der vil være mulighed for, at andre kan få ordet.

Referat:

Flemming Just vil prøve at gøre det lige så godt som Janne Liburd. Der er noget at leve op til for den nye bestyrelse. Flemming Just har arbejdet meget med frivillige og tror meget på kraften i det folkelige Danmark. Der er både modstands- og samlingskraft. Vi skal arbejde på at vise hvor enestående området er.

Peter Saabye Simonsen bød de nye bestyrelsesmedlemmer velkommen og gennemgik de seks indsatsområder, som de skal arbejde med i de kommende år. Sekretariatet er blevet vænnet til at håndtere de udførende opgaver, mens de politiske opgaver klares af bestyrelsen. Han orienterede om den igangværende evaluering og den kommende plan.

Peter Saabye Simonsen takkede bestyrelsen for at træde ind. Han takkede de afgangede bestyrelsesmedlemmer som har haft fokus på samarbejde og loyalitet. Han nævnte i flæng nogle af projekterne vi har løst eller løser sammen, som rummer et bredt spekter indenfor de 6 indsatsområder, hvortil kommer kurser, studieture og meget mere. Peter Saabye Simonsen takkede for indsatsen også på sekretariatets vegne. Vi havde håbet, at vi kunne få et stille år i 2023, men der har været mange opgaver og et muligt testcenter i spil. Bestyrelsen har kæmpet flot – og kampen fortsætter.

Peter Saabye Simonsen takkede Preben Friis-Hauge for sit næstformandskab, politisk erfaring og for stille op, når der er brug for det og mere til, og Janne Liburd for sit formandskab, som har været 8 fantastiske år. Det har bare fungeret og der har været gensidig respekt og tillid samt syn på værdier og kultur, og særligt det sidste halve år havde Janne Liburd investeret rigtig mange timer og trukket et stort læs med kampen mod et testcenter for havvindmøller.

Dagsorden pkt.: 6. Afslutning på mødet ved Flemming Just

Sagsfremstilling:

Flemming Just afslutter mødet hvorefter de nye og genvalgte bestyrelsesmedlemmer fortsætter til et første bestyrelsesmøde, hvor bestyrelsen (forhåbentligt) kan konstituere sig.

Referat:

Flemming Just takkede de afgåede bestyrelsesmedlemmer, foruden de der fortsætter samt de nye bestyrelsesmedlemmer for deltagelsen. Der blev rundet uformelt af med en reception.